

TAOTLUSVOORU „KAGU-EESTI ETTEVÕTLUSE ARENGUTOETUS“ PROJEKTIDE HINDAMISMETOODIKA

1. Hindamise kord

1.1 Nõuetele vastavaid taotlusi hindab rakendusüksuse (edaspidi RTK) moodustatud hindamiskomisjon, mille koosseisu kuuluvad vähemalt Võrumaa Arenduskeskuse, Valgamaa Arenguagentuuri ja Põlvamaa Arenduskeskuse määratud liikmed.

1.2 Taotlusi hinnatakse järgmiste valikukriteeriumite alusel:

Valikukriteerium	Osakaal koondhindest
1. Projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, selle mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele	40%
2. Projekti põhjendatus ja kulutõhusus	30%
3. Toetuse taotleja suutlikkus projekti ellu viia	20%
4. Projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega	10%

1.3 Rakendusüksusel on õigus projektile eksperdihinnangu saamiseks kaasata eksperte, tehes hinnangu kättesaadavaks kõigile projekti hindajatele enne hindamist.

1.4 Hindamiskomisjoni liige ja ekspert peab deklareerima oma erapooletust ja sõltumatust hinnatavatest projektidest ja taotlejatest. Kinnitama, et ta ei ole menetletava projektiga seotud isik, menetlusosaline või tema esindajatega sugulane, abikaasa, registreeritud elukaaslane või hõimlane, ning isikliku seotuse korral ennast hindamisest taandama. Peab tagama hindamiskomisjoni liikmeks või eksperdiks oleku ajal ja pärast aja lõppemist tähtajatult talle hindamiskomisjoni või eksperdi töö käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsuse.

1.5 Valikukriteeriumeid 1-3 hinnatakse skaalal 0–4, millest kõrgeim hinne on 4 ja madalaim 0. Hindamine toimub täisarvudes.

- 1.6 Valikukriteeriumi 4 alakriteeriume 2 ja 3 hinnatakse hinnetega 0; 2 ja 4 ning alakriteeriumi 1 hinnetega 0 ja 4. Hindamine toimub täisarvudes. Valikukriteeriumi 4 hinne kujuneb alakriteeriumide hinde keskmisest. Kui projektile mõni alakriteerium ei kohaldu, siis sellele alakriteeriumile hinnet ei panda.
- 1.7 Taotluse koondhinne moodustub valikukriteeriumide hinnete kaalutud keskmisest. Valikukriteeriumide hinded ja taotluse koondhinne arvutatakse täpsusega kaks kohta pärast koma.
- 1.8 Taotluse hinnang loetakse positiivseks, kui koondhinne on vähemalt 2,75 ning valikukriteeriume 1–3 on hinnatud vähemalt hindegaga 2,00. Vastasel juhul loetakse hinnang taotlusele negatiivseks ning taotlus ei kuulu rahuldamisele.
- 1.9 Hindamiskomisjoni hindamistulemused protokollitakse.

2. Valikukriteeriumite kirjeldused

I VALIKUKRITEERIUM - Projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, projekti mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele – hinnatakse projekti kooskõla „Kagu-Eesti tegevuskavaga 2030“, projekti panust rakenduskava erieesmärgi 3 „VKEde kestliku majanduskasvu ja konkurentsivõime tõhustamine ning VKEdes töökohtade loomine, muu hulgas tootlike investeeringute kaudu“, projekti panust meetme eesmärgi ning meetme tulemusnäitaja „väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad, kellel on suurem lisandväärtus töötaja kohta“ saavutamisse ning väljundite ja tulemuste kestlikkust pärast projekti lõppu.	
Valikukriteeriumi osakaal 40%	
Hindamisel arvestatakse järgmist: <ul style="list-style-type: none"> Kas projekt on kooskõlas „Kagu-Eesti tegevuskavaga 2030“¹ teise tegevussuunaga „Tulevikukindlad ettevõtted“? Kas projekt panustab 2021-2027 rakenduskava erieesmärgi 3²? Kas projekt panustab meetme eesmärgi aidata kaasa Kagu-Eesti piirkonna arengule, toetades ettevõtluse arengut, uuenduslikkust ja mitmekesisemate töövoimaluste teket? Kas projekt panustab meetme tulemusnäitaja „väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad, kellel on suurem lisandväärtus töötaja kohta“ saavutamisse? Milline on projekti väljundite ja tulemuste kestlikkus pärast projekti lõppu? <p>(hindamise aluseks on taotluses „sisu“ lehel esitatud viited ja/või kirjeldus selle kohta, kuidas on projekt kooskõlas tegevuskavaga, ning kuidas panustab rakenduskava erieesmärgi, kuidas on seotud meetme eesmärkidega ning kuidas on tagatud projekti jätkusuutlikkus).</p>	
Hinnete kirjeldus	
4	Projekt on kooskõlas „Kagu-Eesti tegevuskavaga 2030“, panustab märkimisväärselt rakenduskava erieesmärgi 3 ning meetme eesmärgi. Projekti tulemusena suureneb ettevõtte lisandväärtus töötaja kohta vähemalt 5% projekti lõppemisele järgnevas majandusaastaks. Projekti tulemused on pikaajalised, loodav investeering leiab pikaajalist kasutust, tulemuste kestlikkus pärast projekti lõppu on läbi mõeldud ning vajalikud tegevused kavandatud. Esitatud prognoosid on realistlikud.
3	Vahepealne hinnang
2	Projekt on kooskõlas „Kagu-Eesti tegevuskavaga 2030“, panus rakenduskava erieesmärgi 3 ning meetme eesmärgi on olemas, kuid väike. Projekti tulemusena suureneb ettevõtte lisandväärtus töötaja kohta vähemalt 2% projekti lõppemisele järgnevas majandusaastaks. Projekti tulemuste kestlikkuses, investeeringu kasutusintensiivsuse või vajaduse pikaajalisuse osas on väiksemaid küsitavusi. Ka esitatud prognoosides on väiksemaid küsitavusi.
1	Vahepealne hinnang

¹ Kagu-Eesti tegevuskava 2030 teise tegevussuuna „Tulevikukindlad ettevõtted“ eesmärgiks on ettevõtete kasv ja võimekuse areng piirkonna ressursside tõhusamaks kasutamiseks, et vastata muutuva maailma väljakutsetele ning neist muutustest kasu lõigata piirkonnale suurema tulu toomiseks ja elanikele kõrgema sissetuleku pakkumiseks (läbi piirkonnaspetsiifiliste ressursside väärindamise, rohetehnoloogiate ja ressursitõhususe edendamise ning ettevõtete kasvu soodustamise, ettevõtete võrgustumise ja ettevõtlustaristu arendamise). Piirkonna spetsiifilised ressursid on puidusektori kasutamine, toidutootmine, mida innovatsiooni toel muuta suuremat lisandväärtust pakkuvaks, puhas looduskeskkond, kui eeldus mahe- ehk ökoloogiliseks tootmiseks, kultuuriline omapära, mida ära kasutada toote- ja teenuste arenduses, piirideäärset asukohta, mis võimaldab arendada piirilogistikat jms

² rakenduskava erieesmärk nr 3 on VKEde kestliku majanduskasvu ja konkurentsivõime tõhustamine ning VKEdes töökohtade loomine, muu hulgas tootlike investeeringute kaudu.

0	Projekt ei ole kooskõlas „Kagu-Eesti tegevuskavaga 2030“, ei panusta rakenduskava erieesmärki 3 ega meetme eesmärki. Projekti tulemusena ei suurene ettevõtte lisandväärtus töötaja kohta. Projekti tulemused ei ole pikaajaliselt vajalikud ning tulemuste kestlikkus pärast projekti lõppu ei ole tagatud või ei võimalda esitatud andmed projekti väljundite ja tulemuste kestlikkust hinnata.
---	---

II VALIKUKRITEERIUM - Projekti põhjendatus ja kuluefektiivsus – Hinnatakse, kas projekti eesmärgipüstitus on põhjendatud, s.t kas on olemas probleem, kitsaskoht või kasutamata arenguvõimalus ning kas eesmärk on selgelt sõnastatud; kas projekti planeeritud tulemus on kooskõlas taotletava toetuse suurusega; kas projektis ettenähtud tegevused võimaldavad saavutada projekti eesmärgid ning planeeritud väljundid ja tulemused parimal, uuenduslikemal ja kulutõhusaimal moel; kas tegevuste ajakava on realistlik, arvestades mh tegevuste omavahelisi seoseid ning ajalist järgnevust; kas planeeritud eelarve on realistlik ja mõistlik ning kas on selge, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on eelarve kokku pandud.

Valikukriteeriumi osakaal 30%

Hindamisel arvestatakse järgmist:

- Kas projekti eesmärgipüstitus on põhjendatud ning projektis ettenähtud tegevused võimaldavad saavutada projekti eesmärgi ja planeeritud väljundeid?
- Kas projektis planeeritud tulemus on kooskõlas taotletava toetuse suurusega ning tulemused saavutatakse parimal ja kulutõhusaimal moel?
- Kas planeeritud eelarve on realistlik ja mõistlik ning kas on selge, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on eelarve kokku pandud?
- Kas tegevuste ajakava on realistlik, arvestades mh tegevuste omavahelisi seoseid ning ajalist järgnevust?

(hindamise aluseks on taotluses „sisu“, „tegevused“ ja „eelarve“ lehtedel esitatud kirjeldus projekti vajalikkuse kohta, eelarve kujunemise kohta ning ajakava).

Hinnete kirjeldus

4	Projekti tegevused on loogilised ja põhjendatud ning aitavad saavutada projektile seatud eesmärgi parimal viisil. Projekti tegevustega seotud kulud on detailselt kirjeldatud ning tõendatud võrreldavate pakkumiste, hinnakalkulatsioonide vms kulude aluseks olevate dokumentidega. Kõik eelarves väljatoodud kulud vastavad ligikaudsetele turuhindadele. Projekti eelarve on realistlik, põhjendatud ja kuluefektiivne. Tegevuste ajakava on läbi mõeldud ja realistlik.
3	Vahepealne hinnang
2	Projekti tegevused on üldjuhul põhjendatud, kuid mõned üksikud tegevused ei ole veenvalt põhjendatud või selgelt seostatavad projekti eesmärkide saavutamiseks. Projekti tegevustega seotud kulud on kirjeldatud ja tõendatud, kuid neis esineb väiksemaid küsitavusi. Osa eelarves välja toodud kulusid on reaalsest turuhinnast üle- või alahinnatud või tekitavad proportsioonid kululiikide vahel või sees küsitavusi. Tegevuste ajakava on läbi mõeldud, kuid selle täitmisel tekib väiksemaid küsitavusi.
1	Vahepealne hinnang
0	Projekti tegevused ei moodusta loogilist tervikut, ei ole asjakohased ega ole tulemuste seisukohalt vaadatuna põhjendatud. Projektiga seotud kulud ei ole läbipaistvad ning seotus projekti eesmärkidega on ebaselge või põhjendamata. Eelarves väljatoodud kulud ei vasta turuhindadele ja on selgelt kas üle- või alahinnatud. Projekti eelarve on tegevuste elluviimiseks

	ebapiisav või ülepaistatud ning toetuse kasutamine ei ole efektiivne. Tegevuste ajakava ei ole läbi mõeldud ning see on ebarealistlik.
--	--

III VALIKUKRITEERIUM - toetuse taotleja suutlikkus projekti ellu viia – hinnatakse kas toetuse taotlejal on vajalikud kvalifikatsioon ja kogemused, õiguslikud, organisatsioonilised ja tehnilised eeldused projekti elluviimiseks ning võimekus tagada projekti tulemuste kestlikkus ja jätkusuutlikkus.	
Valikukriteeriumi osakaal 20%	
Hindamisel arvestatakse järgmist:	
<ul style="list-style-type: none"> Kas toetuse taotlejal on vajalikud kvalifikatsioon ja kogemused, õiguslikud, organisatsioonilised ja tehnilised eeldused projekti elluviimiseks kavandatud viisil? Kas toetuse taotlejal on võimekus tagada projekti tulemuste kestlikkus ja jätkusuutlikkus (sh tegevus- või halduskulude katmisel) ning hinnatud on riske? <p>(hindamise aluseks on taotluses „sisu“ lehel esitatud kirjeldus projekti meeskonna, omafinantseeringu tagamise ning riskide maandamise kohta).</p>	
Hinnete kirjeldus	
4	Projekti meeskonda on kaasatud inimesed, kellel on varasem kogemus või valdkonnaspetsiifilised kompetentsid, mis on vajalikud projekti elluviimiseks. Taotlejal on olemas vajalikud vahendid omafinantseeringu katmiseks ning suutlikkus katta projektiväliseid kulusid. Taotleja finantsvõimekus on tugev ja finantsriskide esinemise tõenäosus on madal ning väiksemate riskide realiseerumisel on taotleja võimeline katma projektiga seotud kulusid (sh projekti võimalikku kallinemist) ilma, et see omaks talle märkimisväärset negatiivset mõju. Projekti teostamise riske on realistlikult hinnatud ning kõiki olulisi riske saab maandada. Väljatöötatud tulemusi rakendatakse ka pärast projekti lõppu. Ettevõtjal on selge plaan jätkutegevuste elluviimiseks.
3	Vahepealne hinnang
2	Projektimeeskond on komplekteeritud, kuid kõik projekti elluviimiseks vajalikud kompetentsid ei pruugi olla kaetud või ei ole arusaadav, kust kaasab ettevõtja vajalikke kompetentse projekti elluviimiseks. Ettevõtja finantsvõimekus on piisav, et tagada projekti elluviimiseks vajalik omafinantseering. Juhul kui ettevõtja planeerib omafinantseeringu katmiseks kasutada vahendeid väljastpoolt ettevõtjat, on planeeritud vahendite kaasamine realistlik ning esitatud on vastavad garantiikirjad/eelkokkulepped/indikatiivsed laenupakkumused vm asjakohased dokumendid. Finantsriskide esinemise tõenäosus on vähene ning ettevõtja on võimeline riske maandama viisil, et need ei mõjutaks oluliselt projekti elluviimist. Projekti teostamise riske on hinnatud, kõiki olulisi riske on suures osas võimalik maandada. Väljatöötatud tulemusi on tõenäoliselt võimalik rakendada ka pärast projekti lõppu ning on kirjeldatud mõningaid jätkutegevusi.
1	Vahepealne hinnang
0	Projektimeeskond on ebapiisav ja projekti edukaks elluviimiseks ei ole kaetud vajalik kogemus või kompetents. Taotleja finantsvõimekus ei ole piisav, et tagada projekti elluviimiseks vajalik omafinantseering ja ettevõtja väliste lisavahendite kaasamine on ebarealistlik. Taotluses sisalduvad andmed ei võimalda hinnata taotleja võimekust. Projekti teostamise riske ei ole hinnatud või on riskid ülemäära kõrged ning maandamata. Projekt ei oma olulist rolli ettevõtja arengus ning väljatöötatud tulemusi ei ole võimalik rakendada pärast projekti lõppu.

IV VALIKUKRITEERIUM - projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega - hinnatakse, kas projekti tulemusena suureneb ettevõtte ressursitootlikkus ning kas ettevõtte panustab tegevuste elluviimisel soolise võrdõiguslikkuse edendamisse ja/või ligipääsetavuse tagamisse.

PS! Projekt peab panustama vähemalt ühte alakriteeriumidest.

PPS! Palun tutvuge käesoleva valikumetoodika lisaga, mis kirjeldab täpselt, millega arvestada alakriteeriumide punktide hindamisel.

Hinnatakse iga alakriteeriumi eraldi juhul, kui projektile kohandub vastav näitaja. Kui näitaja ei kohaldu, siis jäetakse hindamata. Hinnatakse alakriteeriumide keskmisena.

- 1. alakriteerium: ressursitootlikkus

Hindamisel arvestatakse, kas projekti abil suureneb ettevõtte ressursitootlikkus (hindamise aluseks on taotluses „näitajate“ lehel esitatud kirjeldus selle kohta, kuidas tegevuse tulemusena suureneb ressursitõhusus).

Hinnete kirjeldus

4	Kui projekti üks tegevustest või eesmärkidest ressursitõhususe suurendamine, on selleks kavandatud asjakohased ja piisavad tegevused.
0	Kuigi projekti üks tegevustest või eesmärkidest ressursitõhususe suurendamine, ei ole selleks kavandatud asjakohaseid ja piisavaid tegevusi.

- 2. alakriteerium: sooline võrdõiguslikkus

Hindamisel arvestatakse, kas projektis on analüüsitud ja milline on kavandatavate tegevuste mõju soolisele võrdõiguslikkusele ettevõttes (näiteks mõju meeste ja naiste soolisele tasakaalule ettevõttes, sh naiste ja meeste tööhõivele töökohtade struktuuri muutuste kaudu, tööalastele arenguvõimalustele, soolisele palgalõhele jms), kui projekti tegevused mõjutavad ettevõtte töötajaid (hindamise aluseks on taotluses „näitajate“ lehel esitatud kirjeldus selle kohta, kuidas on analüüsitud tegevuste mõju soolisele võrdõiguslikkusele).

Hinnete kirjeldus

4	Kui projekti tegevused mõjutavad ettevõtte töötajaid, on projekti tegevuste mõju soolisele võrdõiguslikkusele ettevõttes põhjalikult analüüsitud ja taotluses selgelt kirjeldatud ning vajadusel on projektis kavandatud tegevusi, mis aitavad ennetada soolise ebavõrdsuse suurenemist.
2	Kui projekti tegevused mõjutavad ettevõtte töötajaid, on projekti tegevuste mõju soolisele võrdõiguslikkusele ettevõttes mõningal määral analüüsitud, mõju kirjeldus on liiga üldisõnaline ning projektis ei ole kavandatud tegevusi, mis aitavad ennetada soolise ebavõrdsuse suurenemist.
0	Kuigi projekti tegevused mõjutavad ettevõtte töötajaid, ei ole projekti tegevuste mõju soolisele võrdõiguslikkusele ettevõttes analüüsitud ega ka kavandatud tegevusi, mis aitavad ennetada soolise ebavõrdsuse suurenemist.

- 3. alakriteerium: ligipääsetavus

Hindamisel arvestatakse, kas avalikkusele suunatud teenuste ja tegevuste (sh müügi- ja turundustegevused) arendamise puhul on kirjeldatud, kuidas tagatakse teenuste ligipääsetavus liikumis-, kuulmis-, nägemis- ja intellektipuudega inimestele nii füüsilises kui ka digitaalses keskkonnas (hindamise aluseks on taotluses „näitajate“ lehel esitatud kirjeldus selle kohta, kuidas arvestatakse ligipääsetavuse nõuetega).

Hinnete kirjeldus	
4	Juhul kui tegemist on avalikkusele suunatud teenuste või tegevustega, on projekti tegevustes täpselt ja põhjalikult kirjeldatud ligipääsetavuse nõuete ja universaalse disaini põhimõtete järgimist.
2	Juhul kui tegemist on avalikkusele suunatud teenuste või tegevustega, on projekti tegevustes üldiselt ja ebamääraselt kirjeldatud ligipääsetavuse nõuete ja universaalse disaini põhimõtete järgimist.
0	Kuigi tegemist on avalikkusele suunatud teenuste või tegevustega, ei ole kirjeldatud ligipääsetavuse nõuete ja universaalse disaini põhimõtete järgimist.

Lisa – „Eesti2035“ pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtted ja sihid.

Ressursitootlikkus

Saadud majanduslik tulu eurodes ühe kilogrammi materjali kohta.

Eesti tooted ja teenused on suhteliselt ressursimahukad, samuti on kõrge nende energia- ja süsinikumahukus. Ressursimahukus väheneb, kui võetakse kasutusele innovaatilisemad tehnoloogiad ja tootmismeetodid, mis aitavad vähendada loodusressursside vajadust ühe tootmisühiku tootmiseks ning suurendada tootmisjääkide ringlussevõttu ja nende kasutamist teisese toormena. Suurem ressursitõhusus aitab kasvatada ka ettevõtte lisandväärtust.

Sooline võrdõiguslikkus

Kõik projektid, kus kavandatakse tegevusi, mis võivad avaldada mõju ettevõtte töötajatele, peavad analüüsima projekti tegevuste mõju ettevõttes töötavatele naistele ja meestele ja vajadusel kavandama tegevusi ennetamaks soolise ebavõrdsuse suurenemist ja edendamaks soolist võrdsust. Selleks, et tuvastada, kas taotleja on arvestanud soolise võrdõiguslikkusega, peab projekt vastama järgmistele asjaoludele:

- Projektis on põhjalikult analüüsitud kavandatavate tegevuste mõju soolise võrdõiguslikkuse olukorrale ettevõttes - kas ja millised töökohad kaovad ja/või juurde tekivad, kas mõju ettevõttes töötavatele meestele ja naistele on erinev jne.
- Tegevuste mõju naiste ja meeste tööhõivele on taotluses selgelt ja detailselt välja toodud.
- Kui analüüsi tulemusena on selgunud, et kavandatavad tegevused asetavad ühe soogrupi halvemasse olukorda (nt selliste töökohtade kadumine, kus töötajad on valdavalt ühest soost), siis on projektis kavandatud tegevusi halvemuse tasandamiseks (nt ümberõppe võimaluse pakkumine vms).

Ligipääsetavuse tagamine

Kui projekti raames arendatav teenus on mõeldud kasutamiseks laiemale avalikkusele, siis peab olema tagatud ka ligipääsetavus erivajadusega inimestele ning sellisel juhul panustab projekt ligipääsetavuse mõõdikusse. Selleks, et tuvastada, kas taotleja on järginud ligipääsetavuse nõudeid, peab projekt vastama järgmistele asjaoludele:

- Projekti tegevustes on täpselt ja põhjalikult kirjeldatud ligipääsetavuse nõuete ja universaalse disaini põhimõtete järgimist.
- Analüüsitud on erivajadusega inimeste osakaalu sihtrühmas.
- Taotluses on kirjeldatud selgelt ja detailselt, kuidas tagatakse avalikkusele suunatud teenuste, info ja kommunikatsiooni ligipääsetavus liikumis-, kuulmis-, nägemis- ja intellektipuudega inimestele füüsilises ja virtuaalses keskkonnas. Lisaks füüsilistele

kohandustele tuleb ligipääsetavus tagada ka näiteks veebipõhistel personalikoolitustel ja turundustegevustes. Avalikkusele suunatud taristuinvesteeringute puhul on öeldud, et järgitakse ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 29.05.2018 määrust nr 28 "Puudega inimeste erivajadusest tulenevad nõuded ehitisele".